

Tiltakskort for opplysninger om overgrep på grunn av seksuell orientering eller kjønnsidentitet (LHBT)

En veiledning til hvordan saksbehandlere i Asylavdelingen skal legge til rette for at personer som risikerer overgrep på grunn av sin seksuelle orientering eller kjønnsidentitet kan få relevant oppfølging i Norge.

Hvem regnes som seksuelle minoriteter?

Seksuelle minoriteter er personer med en annen **seksuell orientering** eller **kjønnsidentitet** enn majoriteten.

Seksuell orientering handler om tiltrekning til personer av et annet kjønn, samme kjønn eller begge kjønn.

Kjønnsidentitet handler om opplevelsen av eget kjønn, uavhengig av biologisk kjønn. Kjønnsidentitet kan uttrykkes gjennom utseende, klesstil, talemåte og væremåte.

Begrepet seksuelle minoriteter omfatter blant annet **lesbiske, homofile, bifile, transpersoner eller intersex-personer** (LHBTI).

Vær oppmerksom på at personen selv kan mangle begreper om egen seksuell orientering eller kjønnsidentitet.

Seksuelle minoriteter kan være utsatt for diskriminering, trusler eller vold i Norge, for eksempel på mottak eller fra familie eller annet nettverk.

For kartlegging av søknad om beskyttelse i slike saker, se [IM 2013-002](#) Retningslinjer for intervju ved anført frykt for forfølgelse på grunn av seksuell orientering og kjønnsidentitet

Hva skal du gjøre dersom søkeren opplyser å tilhøre en seksuell minoritet?

1) Spør

Spør søkeren om han eller hun har blitt eller frykter å bli, utsatt for diskriminering, trusler eller vold i Norge på grunn av sin seksuelle orientering eller kjønnsidentitet.

Eksempel: «Vi vet at personer som* (bruk søkerens eget begrep om seksuelle orientering eller kjønnsidentitet), kan oppleve å bli utsatt for diskriminering, trusler eller vold. Har du selv opplevd å bli utsatt for dette i Norge?»

2) Informer om rettigheter og hjelpetilbud

- **Rett til å anmelde**

Eksempel: «I Norge har lesbiske, homofile, bifile og transpersoner rett til å leve åpent, uten å bli utsatt for diskriminering eller vold. Det er straffbart å diskriminere seksuelle minoriteter (bruk søkerens egne begreper), og de som begår vold mot seksuelle minoriteter kan få ekstra straff. Hvis du opplever diskriminering, trusler eller vold i Norge, kan du anmelde dette til politiet. Du kan også be om beskyttelse fra politiet».

- **Rett til å leve åpent på mottaket**

Eksempel: «Du har rett til å være åpen om din seksuelle orientering eller kjønnsidentitet på mottaket der du bor. Andre på mottaket har ikke lov til å utsette deg for trusler eller vold. Hvis du opplever problemer fordi du er lesbisk, homofil, bifil eller transperson, er det viktig at du informerer mottakslederen om dette. Mottakslederen kan blant annet hjelpe deg med å kontakte politiet».

- **Skeiv Verden**

Eksempel: «Skeiv verden er et flerkulturelt nettverk for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner som blant annet arrangerer sosiale samlinger og tilbyr samtaler. Hvis du ønsker kontakt kan du ringe 23214598 / 95093293 eller sende e-post til info@skeivverden.no, se også www.skeivverden.no»

- Spør om søkeren **har forstått informasjonen**, eller om det noe mer/annet søkeren ønsker å ta opp i forbindelse med dette.

Hva skal du gjøre hvis søkeren opplyser å være utsatt for vold?

1) Vurder behov for akutt oppfølging

Det kan være behov for akutt oppfølging dersom søkeren frykter å bli utsatt for vold der han eller hun bor.

Hvis du er i tvil, spør søkeren (*Trenger du hjelp med en gang?*)

Ved behov for akutt oppfølging, skal du

- ringe politiet (02800) ved behov for akutte sikkerhetstiltak
- ringe barneverntjenesten/barnevernsvakten, hvis søkeren er enslig mindreårig eller medfølgende barn
- kontakte et krisesenter ved akutt behov for trygg bolig (gjelder voksne og eventuelt deres medfølgende barn), se oversikt over kontaktinformasjon på [Krisesentersekretariatets nettside](#)
- ringe mottakslederen hvis søkeren skal tilbake til mottaket etter intervjuet

Ved indikasjoner på straffbare forhold eller ved fare for noens liv eller sikkerhet, skal du eskalere saken i henhold til eskaleringspyramiden, se [IM 2010-012](#) UDIs eskaleringspyramide.

2) Tilby å kontakte hjelpeinstanser og gi kontaktinformasjon

Gi søkeren informasjon om

- muligheten til å kontakte politiet (telefon 08200 eller nødnummer 112)
- muligheten for å få et trygt sted å bo på krisesenter (gjelder voksne), og at mottakslederen kan bistå med å ta kontakt med krisesenteret
- [Alarmtelefonen for barn og unge](mailto:alarm@116111.no) Telefon: 116 111, e-post: alarm@116111.no, hvis søkeren er mindreårig

Hva skal du gjøre hvis det er behov for å gi opplysninger til andre?

1) Informer Region- og mottaksavdelingen (RMA) og eventuelt mottaket der søkeren bor

RMA kan ha behov for informasjon

- for å legge til rette for et trygt bomiljø
- ved behov for oppfølging på grunn av fysiske eller psykiske helseproblemer
- Du trenger ikke samtykke fra søkeren for å gi informasjon til RMA eller mottak.

Du skal gi informasjon ved å

- skrive et notat til RMA i DUF med tilstrekkelig informasjon til at regionkontoret og/eller mottaket kan følge opp
- ringe mottakslederen ved behov for umiddelbar oppfølging, for eksempel om søkeren er svært oppskaket etter intervjuet, har opplyst om selvmordstanker eller det er andre akutte forhold (telefonsamtaler skal alltid registreres som et telefonnotat i DUF).

For mer informasjon om

- rutiner for varsling, se punkt 3.3 [RS 2014-024](#) Varsling mellom asylmottak og UDI ved kriminalitet, uro og alvorlige hendelser
- registrering i DUF, se DUF- brukerveiledning

2) Vurder å varsle politiet

Du har plikt til å gi opplysninger til politidistriktet der søkeren bor, uten hinder av taushetsplikt for å avverge visse alvorlige straffbare handlinger, for eksempel om søkeren opplever vold eller trusler i Norge. I akutte tilfeller skal du også vurdere å varsle politidistriktet der intervjuet gjennomføres.

Du skal gi informasjon ved å

- skrive brev til lokalt politidistrikt i DUF. Brevet skrives ut, og sendes som vanlig post (ikke som elektronisk korrespondanse i DUF)
- ringe politiet ved behov for akutt oppfølging (telefonsamtaler skal alltid registreres som et telefonnotat i DUF).

For mer informasjon om registrering i DUF, se DUF-brukerveiledning.

3) Vurder å varsle barneverntjenesten

Du har meldeplikt til barneverntjenesten hvis du har grunn til å tro at et barn

- blir mishandlet eller utsatt for andre former for alvorlig omsorgssvikt
- har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker, eller
- blir utsatt for menneskehandel

Du skal gi informasjon ved å

- skrive bekymringsmelding til aktuell barneverntjeneste i DUF. Brevet skrives ut og sendes som vanlig post.
- ringe barnevernet ved behov for akutt oppfølging (telefonsamtaler skal alltid registreres som et telefonnotat i DUF).

For mer informasjon om

- rutiner for varsling, se [RS 2014-015](#) Opplysningsplikt til barnevernet.
- registrering i DUF, se DUF- brukerveiledning.